

Mijmeringen Duivensport anno 2030 (5)

De rol van de basisvereniging in de duivensport

De basisvereniging wordt door veel liefhebbers ervaren als een van de hoekstenen van de duivensport. Het spelplezier en de gezelligheid in de club tijdens het seizoen en vaak ook daarbuiten is voor veel liefhebbers belangrijk. Wat dat betreft is de duivensport niet anders dan andere sporten. Naast het beoefenen van de sport is het sociale aspect in de club een belangrijk onderdeel van de sportbeleving.

De meeste basisverenigingen hebben hun zaakjes goed op orde en ze zijn in staat om in te spelen op veranderende omstandigheden. Zo is in 2020 en 2021 de implementatie van de coronaprotocolen in de verenigingen vlot en voortvarend opgepakt en met succes. Daar waar de last van de werkzaamheden te groot wordt zie je fusies van verenigingen. Onvoldoende vrijwilligers en of te weinig inkomende leden zijn meestal de redenen om te fuseren met buur verenigingen. Uitzonderingen daargelaten gebeuren deze fusies meestal geruisloos en langs de natuurlijke weg. Niet zelden ervaren liefhebbers meer plezier in de duivensport na samengaan van verenigingen. Als verenigingen te klein worden komt dat het spelplezier en de sportbeleving meestal niet ten goede.

Het huidige minimum aantal inkomende leden is vijf per vlucht. Of ingekorfd duiven worden opgehaald of aangevoerd moeten worden, verschilt per vlucht en per Afdeling. De Nationale inkorfcentra (NIC's) zijn te vergelijken met de basisverenigingen. Ze vervullen vaak een regionale rol voor de Nationale en Sector concoursen en in de praktijk hebben de meeste liefhebbers een vast NIC waar ze hun duiven inkorven voor die vluchten.

Kleine verenigingen kunnen kwetsbaar zijn wat betreft mogelijke onregelmatigheden. Dat zal extra aandacht vragen van de NPO en de Afdelingen. De NPO Cloud controleert elke vlucht of de ingekorfd duiven op naam staan van de deelnemer en een geldige PMV enting hebben. Ook wordt er gecontroleerd op fraude indicaties. Dat alles is een geautomatiseerd proces waarbij alle verenigingen, groot of klein, worden gecontroleerd.

Begin 2024 waren er 460 verenigingen in Nederland. Het aantal leden per vereniging varieert tussen circa 15 en 75 leden en het gemiddelde ligt op 28 leden. De ontwikkeling van het aantal verenigingen volgt de ontwikkeling van het ledenaantal vrij precies. De prognose van het ledental in 2030 komt uit op 10.300 leden wat zou betekenen dat we in 2030 nog circa 370 verenigingen hebben grofweg verdeeld over 5 identieke afdelingen oftewel 70-75 verenigingen per afdeling. Uiteraard zijn er bij een dergelijke prognose altijd onzekerheden

maar bovenstaande getallen schetsen een beeld hoe de duivensport er gaat uitzien in 2030.

Zijn er alternatieven ?

Grofweg zijn er twee fundamenteel verschillende keuzes. Je kiest, zoals nu, voor de basisvereniging als een van de hoekstenen van de duivensport met alle taken die daarbij horen of je gaat naar (betaalde) regionale inkorfcentra. Hoewel niet identiek heeft dat laatste model overeenkomsten met het Belgische systeem. In België gaat en ging de daling van het aantal leden overigens sneller dan in Nederland en is het spelen met duiven ook een stuk duurder. Dus dat roept meteen al de vraag op of het alternatief wel zo aantrekkelijk is.

De te maken keuze hangt voor een belangrijk deel af van de inschatting wat het betekent voor de toekomst van de duivensport. We hebben immers te maken met een krimpend ledenaantal. Gelet de leeftijdsopbouw van het ledenbestand zet de krimp nog een aantal jaren door. Het gaat dus om de vraag of het kleiner maken van het takenpakket van basisverenigingen en de overgang naar (betaalde) regionale inkorfcentra de leden teruggang kan stoppen of dat het een betere oplossing is voor een toekomstige situatie met minder leden.

Echter we zien nu al dat bij fusies van verenigingen sommige leden niet overgaan naar de nieuwe vereniging maar stoppen. Hetzelfde effect zal optreden als liefhebbers gedwongen worden in te korven in regionale inkorfcentra. Ook zullen de kosten van het spelen met duiven hoger worden bij (betaalde) regionale inkorfcentra door extra reiskosten en hogere inkorf kosten. Ook is het niet zeker dat gezien het alom tekort aan personeel het mogelijk zal zijn voor de regionale inkorfcentra voldoende betaalde krachten te vinden. Regionale inkorfcentra zijn dus niet antwoord.

De eerder geschetste ontwikkeling van fusies van verenigingen langs natuurlijke weg met behoud van het huidige takenpakket resulteert in grotere basisverenigingen die in de toekomst veel meer een regionale rol hebben ten opzichte van de nu meestal plaatselijke rol. Deze aanpak is beter.

NPO-beleid t.a.v. de basisverenigingen:

Aangezien voor veel liefhebbers spel en sociale contacten in de club centraal staan blijven we op de huidige koers. Verenigingen zijn een belangrijke hoeksteen van de duivensport met alle taken die daarbij horen.

Samengevat:

- De NPO ziet de basisvereniging als een van de hoekstenen van de duivensport.
- Uitgangspunt is dat een basisvereniging in stand blijft zo lang als ze levensvatbaar is, voldoet aan de regels en spelplezier biedt aan haar leden.
- De NPO en Afdelingen dienen terughoudend te zijn wat betreft het opleggen van steeds meer eisen aan verenigingen.
- Ontlast verenigingen waar mogelijk door automatisering zoals bij het op naam zetten van duiven, het afschaffen van de hoklijsten, automatische controle of duiven op naam staan

en een geldige PMV enting hebben en ondersteuning van nieuwe werk besparende mogelijkheden zoals real-time inkorven, automatisch melden en thuis afslaan.

- Ondersteun basisverenigingen met promotiematerialen en oplossingen voor het lokaal werven van leden zoals al succesvol toegepast bij de mediakit voor de Olympiade.
- Ondersteun basisverenigingen met positieve landelijke PR-inspanningen als onderdeel van de NPO communicatie strategie.
- Ondersteun basisverenigingen op ECS-gebied door goede voorlichting.

De conclusie is dat een beleid waarbij verenigingen in stand blijven zolang ze levensvatbaar zijn en spelplezier bieden aan hun leden de beste keuze is. Verenigingen die te klein worden zullen langs natuurlijke weg gaan fuseren met buur verenigingen en op deze manier hun leden spelplezier blijven bieden.

Gerard van de Aast